

100 Հարց Ս.

Հաղորդութեան Մասին

98) Ինչո՞ւ կաթոլիկ եկեղեցին հաւատացեալներուն միայն մէկ տեսակ հաղորդութիւն կու տայ:

Շարունակութիւն նախորդ թիւին

1562 թ. Տրիդենտեան ժողովը յատուկ որոշումով սահմանեց, որ մէկ տեսակ հաղորդութիւնը բաւարար է փրկութեան համար եւ նգովեց անոնց, որոնք չէին ընդուններ հաղորդութիւնը Լատինական ծեսէն: Խնդիրը արծարծուած է նաեւ 1962-1965 տարիներուն Վատիկանի Բ. ժողովին (բ. գլուխ կանոն 55), որ վերահաստատեց Տրիդենտեան ժողովին ընդունած տեսակէտը, բայց դէպքերու եպիսկոպոսի թոյլատուութեամբ արտօնեց նաեւ երկու տեսակով հաղորդելը: Մեր եկեղեցին հաւատարիմ մնացած է ծիսական նախնական աւանդոյթին եւ իր հաւատացեալներուն կը հաղորդէ սրբազործուած հացով եւ գինիով, քանի որ շատ յստակ ունինք Տիրոջ պատուէրը, «Բոլորդ խմեցէ՛ք ասկէ» (Մատթ. 26/28), «Ով որ մարմինէս կ'ուտէ եւ Արիւնէս կը խմէ՝ յաւիտենական կեանք կ'ունենայ ...» (Յովհ. 6/54): Յիսուսի խօսքերուն մէջ որեւէ խտրականութիւն չկայ, ուստի անհասկնալի է այս հարցին կաթոլիկներուն տեսակէտը:

99) Ինչո՞ւ մեր եկեղեցւոյ մէջ պատարագի քահանան մէկ աշխարհ կ'օրհնէ:

ԱՂԱՆԴԱՒՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

ԲԱՍԸԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄԱԿԱՆԸ

Չգուշացէ՛ք սուր մարգարէներէն, որոնք ոչխարի կերպարանքով կը մօտենան ձեզի, մինչ ներքնապէս յափշտակիչ գայլեր են: (Մարթ. 7.15)

Յ-ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՈՐԴԻՆ՝ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Դ- Կ'ըսեն, թէ յարուցեալ Յիսուս, նոյն ինքն Միքայէլ հրեշտակապետն է: Սակայն Նոր Կտակարանը, որեւէ տեղ Յիսուսը հրեշտակի հետ չնոյնացներ, ընդհակառակը կը շեշտէ հրեշտակներուն եւ Որդիին անսահման տարբերութիւնը: «(Աստուած) այս վերջին օրերուն մեզի հետ խօսեցաւ իր Որդիովը, որ ամէն բանի ժառանգ դրաւ եւ աշխարհն ալ ստեղծեց: ՈՐԴԻՆ ԻՐ (Աստուծոյ) ՓԱՌԱՅ ԼՈՅՄՆ Է ԵՒ ԻՐ ԷՌԻԹԵԱՆ ԲՈՒՆ ՊԱՏԿԵՐԸ, որ իր գործութեան խօսքով ամէն բան կը բռնէ, իր անձով մեր մեղքերը սրբելով՝ բարձրորդ, Աստուծոյ մեծութեան աջ կողմը նստաւ: Եւ այնքան աւելի եղաւ հրեշտակներէն, որ անոնցմէ աւելի յաւ անուն ժառանգեց: Որովհետեւ հրեշտակներէն ոչ մէկուն ըսաւ այս խօսքերը. «Դուն իմ որդիս ես, ես այսօր քեզ ծնայ», «Ես անոր Հայր պիտի ըլլամ, եւ անկա ինծի որդի պիտի ըլլայ», նաեւ երբ Անդրանիկը աշխարհ կը մտցնէ կ'ըսէ. «Աստուծոյ բոլոր հրեշտակներն ալ անոր երկրպագութիւն թող ընեն»:

Միրելի ընթերցող, ՃՐԱԳ թերթը ամէն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողովուրդին, եկեղեցիներու բանկային մօտ: Նաեւ՝ Facebook-ի վրայ փնտռել «Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա սեղմել «Like»ը, կարդալու կամ անդամագրուելու համար:

ՀԱՍՅԷ.

ԲՈՒ ԽՕՍԲԴ ԽՄ ՈՏԹԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ԸԱԽԴՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՄ (Ս. 119-105)

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻ, 4 ՄԱՐՏ 2018 ԹԻՒ 9

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԾԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԵՐ Ես. 56.1-57.21: Եփ. 4.17-5.14 ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԲՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍԻ 16.1-13 ՏՆՏԵՍԻ ԿԻՐԱԿԻ

Իր աշակերտներուն Յիսուս այս առակը պատմեց. «Մեծահարուստ մարդ մը կար, որ իր ստացուածքներուն վերակացու տնտես մը ունէր: Երբ տնտեսին մասին մարդիկ ամբաստանութիւն ըրին ըսելով՝ թէ իր տիրոջ հարստութիւնը կը վատնէ, մեծահարուստը կանչեց զինք եւ ըսաւ. «Ի՞նչ են քու մասիդ այս ըսուածները: Քեզի յանձնած բոլոր ստացուածքներուս հաշիւը տուր: Այլեւս իմ տնտեսս չես կրնար ըլլալ»: Տնտեսը ինքնիրեն խորհեցաւ. «Ի՞նչ կրնամ ընել. ահա տէրս զիս տնտեսութեան պաշտօնէն կը գրկէ: Բանուորութիւն չեմ կրնար ընել, մուրալու կ'ամչնամ: Սակայն գիտեմ, թէ ի՞նչ պէտք է ընեմ, որ երբ տէրս տնտեսութեան պաշտօնէն հեռացնէ՝ մարդիկ զիս ընդունին իրենց տուներէն ներս»: Ապա, մէկ առ մէկ կանչեց իր տիրոջ պարտականները եւ առաջինին հարցուց. «Որքա՞ն պարտք ունիս տիրոջս»: Ան պատասխանեց. «Երկու հարիւր թիթղ ձէթ»: Տնտեսը ըսաւ. «Ահաւասիկ պարտամորհակդ. նստէ՛ եւ անմիջապէս գրէ՛ հարիւր»: Յետոյ հարցուց միւսին. «Դուն որքա՞ն պարտք ունիս»: Ան պատասխանեց. «Չորս հարիւր յիսուն պարկ ցորեն»: Տնտեսը ըսաւ. «Ահաւասիկ պարտամորհակդ. նստէ՛ եւ գրէ՛ երեք հարիւր յիսուն»: Տէրը ասիկա լսելով գովեց անիրաւ տնտեսը իր հնարամտութեան համար: Որովհետեւ այս աշխարհի մարդիկը իրենց գործերը վարելու մէջ աւելի ճարպիկ են քան՝ լոյսի որդիները: Եւ ես կ'ըսեմ ձեզի. Աշխարհիկ հարստութիւնը գործածեցէ՛ք այնպէս, որ Աստուծոյ բարեկամութիւնը շահիք, որպէսզի երբ այս աշխարհէն ելլէք, ձեզ յաւիտենական յարկերու մէջ ընդունին:

Ով որ փոքր ծառայութեան մէջ հաւատարիմ է, մեծին մէջ ալ հաւատարիմ է, իսկ ով որ փոքր ծառայութեան մէջ անհաւատարիմ է, մեծին մէջ ալ անհաւատարիմ է: Հետեւաբար, եթէ աշխարհիկ հարստութիւնը գործածելուն մէջ հաւատարիմ չեղաք, ճշմարիտ հարստութիւնը ո՞վ պիտի վստահի ձեզի: Այսինքն, եթէ հաւատարիմ չեղաք աշխարհիկ հարստութեան, որ ձերը չէ, ինչպէ՞ս կ'ուզէք որ Աստուած ձեզի տայ ձեզի սպասող ճշմարիտ հարստութիւնը:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՈՐՈՏՆԵՑԻ ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԹԵԻԱՑԻ

Մականունը՝ Կախիկ, ծնած է Սիւն-եաց Ծղուկ գաւառի Վաղադն գիւղին մէջ, 1315-ին: Աշակերտած է Գլաճորի համալսարանին մէջ Տիրատուր վարդապետին, որուն մահէն ետք փոխադրուած է Որոտանի վանքը, հոն ստանալով Որոտնեցի մականունը: Ան ծանօթ է իբր մեծ աստուածաբան, իմաստասէր, մատենագիր եւ ուսուցչապետ: Հիմնած է Տաթևի համալսարանը եւ Ապրակունիսի բարձրորակ վանական դպրոցը, որոնք դարձած են աստուածաբանական եւ փիլիսոփայական կարեւորագոյն կեդրոններ: Պայքար մղած է Հայաստանեայց եկեղեցւոյ լատինացման շարժումին դէմ: Ան ժառանգ թողած իր աշխատութիւններուն մէջ արծարծած է հայ եկեղեցւոյ արարչութեան, եկեղեցաբանութեան, հրեշտակաբանութեան հարցեր եւ մանաւանդ մարդկային հոգիի մասին խորհրդածութիւններ:

ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԹԵԻԱՑԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Յովհաննէս Որոտնեցիի նշանաւոր աշակերտներէն՝ աստուածաբան, փիլիսոփայ եւ մանկավարժ: Իր ժամանակակիցներուն կողմէ անուանուած է «Նրկորոզ Լուսաւորիչ», «Նոամեծ Վարդապետ», «Վարժապետ Հայոց»: Իր կարեւորագոյն գործերէն է «Գիրք հարցմանց»ը, որ աստուածաբանութեան գործնական գիրք մըն է: Իր հմայքը այնքան մեծ եղած է, որ իր այցելած վանքերուն մէջ աւելցած է ուսանողներուն թիւը:

ՀԱՐՑՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԲԱԺԻՆ

Ինչո՞ւ Աստուծոյ ողորմութիւնն ու գթութիւնը խնդրելու համար հաւատացեալներուն կը թելադրուի ծոմապահութեամբ աղօթել

Որովհետեւ ծոմապահութիւնը խոնարհութեան, հեգուծեան, անձնուիրութեան եւ եսի ունայնացման արարք մըն է, գոր ենթական պէտք է գործով ցոյց տայ իր Արարիչին՝ հրաժարելով աշխարհի բոլոր ցանկութիւններէն եւ անոնց առթած հաճոյքներէն ու վայելքներէն՝ արժանանալու համար Աստուծոյ սիրոյն: Ծոմ պահողը իր սրտին ամբողջական սէրը արտայայտած կ'ըլլայ Աստուծոյ հանդէպ՝ հրաժարելով իր մարմնոյն կենսական եղող հացէն ու ջուրէն: Ան իր հաւատքն ու համոզումը յայտնած կ'ըլլայ Աստուծոյ խօսքին՝ թէ «Ոչ միայն հացով կ'ապրի մարդ, հապայն ամէն խօսքով՝ որ Աստուծոյ բերնէն կ'ելլէ»:

Ծոմապահութեան կամ պահքի հետ համընթաց կատարուելու են աղօթք եւ ողորմութիւն: Յոյժ թելադրելու է, որ հաւատացեալներ ծոմապահութեան կամ պահքին պատճառով ծախսերէն կրճատուած գումարները յատկացնեն աղքատներու կամ բարի նպատակներու:

ԾԻՍԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Ի՞նչ կը նշանակէ Մայրենի եկեղեցի:

Հայ եկեղեցին հոգեւոր մայրն է իր ժողովուրդին եւ ժողովուրդն ալ հոգեւոր գաւազն է անոր: Որովհետեւ ժողովուրդը մկրտութեամբ հոգեւորապէս կը ծնի անոր ծոցէն, անկէ կ'առնէ իր հոգեւոր սնունդը եւ կը պաշտպանուի անոր հովանիին տակ ընդդէմ իր հաւատքին, բարոյականին եւ թշնամիներուն: Այս պատճառով կ'ըսուի ՄԱՅՐԵՆԻ ԵԿԵՂԵՑԻ:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԽՐԱՏՆԵՐԸ

Ի՞նչ կ'ըսեն ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԵՐԸ ՊԱՀԵՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Պահոց շրջանին, ինչ որ ստամոքսէն կը գրկես, աղքատներուն ձեռքը պէտք է դնես, որպէսզի բուսանաւորութեամբ անօթի մը կշտանայ եւ մեղքերդ քաւուի:

Այնպէս ինչպէս երաշտ վայրերու մէջ ամէն տեսակի բանջարներ չեն բուսնիր, նոյնպէս ալ դատարկ ստամոքսները պիտի խորհուրդներ չեն ծնիր:

Այնպէս ինչպէս պարարտ հողին մէջ գանգաւ տեսակի բանջարներ կը ծլին ու կ'աճին, նոյնպէս ալ կերակուրներու աղբով լեցուած ստամոքսները մշտապէս անմաքուր մտածումներ կ'արտադրեն:

Այնպէս ինչպէս խոնար հողը որդերը կը պարարտացնէ, նոյնպէս ալ յղիացած ստամոքսը՝ պիտի մոլութիւնները:

Անոնք, որ ստամոքսի կը ծառայեն, անհնար է, որ Աստուծոյ հաւատարիմ ծառաներ ըլլան: Իսկ անոնք, որ պահեցողութեամբ իրենք զիրենք կը գրկեն, ո՛չ միայն անօրէնութիւններու պղծութիւններէն կը սրբուի, այլեւ՝ սուրբ Աստուածը իրենց մէջ կը բնակեցնեն:

(Յ. Մանդակունի)

ՄԻԱՄՆԱԲԱՐ ԱՂՕԹԵՆՔ

Տէր՝ Գու բարկութեանդ ցասումը ետ դարձն'ըր ինձմէ, որ սրտմեցուցի Գեղ իմ բազում մեղքերովս: Ողորմէ՛ Գու դէմդ ապստամբածիս, եւ ցրուէ՛ իմ մեղքերուս սաստիկ դիզուած կոյտերը եւ միտքս քեռուէ՛ Գեղ ծառայելու քաղցր լուծին:

Եփրեմ Ասորի

ՀՈԳԵԻՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

ԱՂՕԹԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԹԵԱՆ

Այսօր շատ մարդիկ օրը քանի մը վայրկեան հապեծեք կերպով կ'աղօթեն եւ իրենց ըրածին անունը կը դնեն աղօթք: Ուրիշներ երբ խաչակնքեն, կը խորհին որ անիկա աղօթքի պահը կը փոխարինէ: Տակաւին կան անոնք՝ որոնք երբ օրուան ընթացքին «Տէր Յիսուս» բառերը արտասանեն տունէն դուրս ելած ատեն կամ գործի գացած ժամանակ կը կարծեն, որ իրենց ըրածը աղօթք է: Կան նաեւ մարդիկ, որոնք Սուրբ Պատարագի ներկայ ըլլալը աղօթք կը նկատեն: Այս բոլորը սակայն աղօթքի աղքատագոյն երեսները կը ներկայացնեն, եւ շատ հեռու են նշմարիտ աղօթք նկատուելէ: Ո՞վ չի գիտեր, որ մարդ կրնայ օրը քանի անգամ խաչակնքել եւ հարիւր անգամ Յիսուսը խաչել իր մեղքերով: Ո՞վ չի գիտեր, որ մարդ կրնայ օրը յիսուն անգամ «Տէր Յիսուս» բառերը կրկնել, առանց սակայն Յիսուսը իբրեւ Տէր ունենալ իր սրտին մէջ: Ո՞վ չի գիտեր, որ մարդ կրնայ սուրբ Պատարագի գալ, եւ սակայն որեւէ հաղորդակցութիւն չունենալ Աստուծոյ պատարագուած գառնուկի հետ: Ուստի պէտք է վերանորոգենք աղօթական մեր կեանքը: Պէտք է խնդրենք Սուրբ Հոգիէն, որ մեզի հետ աղօթք եւ մեզի աղօթքի ստրկեցնէ (Յդ. 20: Հո. 8:26: Փլպ. 1:19): Երբ Սուրբ Հոգին ինք ըլլայ աղօթքի ժամանակ մեր առաջնորդն ու ուսուցիչը, այն ատեն աղօթքի ժամանակ պիտի չուզենք Տիրոջմէ, այլ՝ Տէրը պիտի ուզենք: Տիրոջ ձեռքին պիտի չնայինք, այլ՝ անոր սիրտին: Տիրոջ պարգեւները պիտի չըլլան մեր հետաքրքրութեան նիւթը, այլ՝ անոր սէրն ու քաղցրութիւնը: